

Martin Pýcha: „Zvyšujeme konkurenceschopnost českých farem“

K úskalím chovu dojeného skotu a k soutěži Mléčná farma roku poskytl rozhovor čerstvě znovuzvolený předseda Zemědělského svazu Ing. Martin Pýcha.

Jaká úskalí vidíte v chovu mléčného skotu a produkci mléka u nás?

Věcí je několik. Na prvním místě jsou ale rovné podmínky. Tím myslím nejenom dotace, ale i je. Stále existují významné rozdíly v dotacích na litr mléka pro tuzemské a zahraniční např. bavorské farmáře. To je samozřejmě potom problém, když tito producenti, ačkoli jsou jejich farmy vzdáleny jen několik desítek kilometrů, spolu musí konkurovat.

Zemědělci z dotací samozřejmě nejsou příliš nadšení, protože s každou dotací je spojena spousta byrokracie. Na druhou stranu bez toho to dneska nejde. Rovné podmínky jsou důležité, a to je naším cílem. Buď půjdeme cestou, že budeme dorovnávat dotace do výše západních sousedů, anebo budeme společně dotace odbourávat. Když se podíváte na systém dotací mezi evropskými zeměmi – někdo má SAPS, někdo

platbu na farmu, někdo přechodný model – to už je samo o sobě zkreslené. Jednotná zemědělská politika nebude samozřejmě nikdy jednotná, ale například u jednotné platby na plochu bychom měli mít stejné podmínky.

Jak se v tomto ohledu díváte na blízkou budoucnost?

Určitě bude méně peněz, a to i pro živočišnou výrobu. Je třeba také vnímat propojenost mezi živočišnou výrobou a platbami na plochu. Málokdo si uvědomuje, že pro chovatele je i platba na plochu důležitá. Kompenzuje jim vyšší náklady s živočišnou výrobou a pomáhá překonávat výkyvy cen mléka na trhu. Pokud se dnes bavíme o zastropování u větších podniků, kterými jsou převážně také chovatelé dojených krav, musíme říci také to „B“. Když jim platbu na plochu sebereme a k tomu se ještě sníží platba i v rámci citlivých komodit, znamená to v ten okamžik pro ně obrovský problém.

V minulosti jste komentoval také náš zpracovatelský sektor.

Ano, to je otázka síly nebo chcete-li slabosti tuzemských mlékáren. Jde o jejich schopnosti udržet se na trhu, respektive schopnost expandovat. Tady narážím na fakt, že tuzemské mlékárny jsou bohužel vytlačovány z našeho trhu. Dlouhodobě kritizují také to, že česká farmářská cena mléka je nižší, než je

v Evropské unii, potažmo v Německu. Pro nás je to dlouhodobě neakceptovatelné. Pokud se podíváte na průměrnou cenu mléka u nás za deset let, zjistíte, že zemědělci prodávali mléko pod výrobními náklady. Pouze asi ve třech letech byla cena mléka vyšší. A to prostě není dobře. Někdo může namítnout, že na pokrytí tohoto rozdílu jsou dotace. Ale taková situace prostě není zdravá. A pokud o tyto dotace zemědělci přijdou, těžko udrží chovy.

Jsem stále obhájce toho, aby se zemědělci spojovali do odbytových organizací a organizací producentů. Vidím to všude v Evropě a musíme jít touto cestou také. Není důvod, abychom dostávali za mléko méně než kolegové z Německa či Rakouska. Navíc družstva nejen posilují postavení zemědělců vůči odběratelům, ale umožňují řešit také společný nákup vstupů, a tím dosáhnout i nižších nákladů.

Myslíte si, že zapojení producentů do odbytových družstev je stále nedostatečné?

Ano, stále je to málo. Máme nadnárodní řetězce prodeje potravin, proto je třeba mít i nadnárodní odbytová družstva. Jiná cesta prostě není, v opačném případě budeme stále tahat za kratší konec.

Je třeba se ještě něčeho obávat?

Zatím to u nás není považováno za tolik nebezpečné, ale jedno velké úskalí vidím.

Jsou to aktivity různých ekologických aktivistů až extrémistů typu vegetariáni a podobně. Ti útočí na chovy – můžeme zmínit příklady, jako jsou klecové chovy u nosnic, chov zvířat v cirkusech, kožehonová zvířata a dnes už útočí na chovy dojníc. Jsou to většinou lidé, kteří žijí ve městech a vůbec nic nevědí o zemědělství. Fakt, že jsou ale schopni ovlivňovat veřejnost, vnímám jako hodně nebezpečný.

Možná jsem zapomněl zmínit ještě poslední hlavní problém. Pokud chceme udržet kvalitu našich chovů, potřebujeme zaměstnávat kvalitní, vzdělané lidi. Narážím na problém generační obměny. Nedostatek vzdělaných lidí je a do budoucna bude stále větším problémem.

Jak vnímáte soutěž Mléčná farma roku?

Soutěž znám a určitě ji hodnotím velmi pozitivně. Líbí se mi, že hodnocení v této soutěži má více kritérií – nehodnotí se pouze užitkovost, ale také např. složky, somatické buňky a reprodukční ukazatele a další. Dává to šanci k úspěchu i těm chovatelům, kteří nemají největší dojivost, ale v jiných ukazatelích jsou dobří a třeba i celkově rentabilnější. Pozitivní je také to, že se hodnotí zvláště chovy plemene české strakaté a holštýnské. My spolupracujeme i s Výzkumným ústavem živočišné výroby na šetření nákladovosti výroby mléka u nás, kde jsou detailně porovnávány jednotlivé druhy nákladů i jednotlivých podniků a soutěž Mléčná farma roku naší snahu o porovnávání jednotlivých chovů mezi sebou dobře doplňuje.

Máte odhad, kolik z vašich členů jsou producenti mléka a mohli by se do soutěže zapojit?

Přesné číslo, kolik našich členů chová dojený skot, neznám, ale rozhodně to bude velká většina našich členů, tj. stovky chovatelů.

Lukáš Prýmas

SOUTĚŽ

o Mléčnou farmu roku

OCENĚNÍ ZA KVALITU
CHOVU DOJNIC

Přihlaste se nejpozději
do 31.1. 2019 na
www.mlecnafarmaroku.cz

11.
ročník